

**Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії**

Здобувач ступеня доктора філософії Петрівський Олексій Олегович, 1986 року народження, освіта вища: закінчив у 2009 році Київський національний університет технологій та дизайну за спеціальністю «Економічна кібернетика», аспірант денної форми здобуття вищої освіти Київського національного університету технологій та дизайну, Міністерства освіти і науки України, м. Київ з 2019 року до цього часу, виконав акредитовану освітньо-наукову програму 051 – Економіка.

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом ректора Київського національного університету технологій та дизайну від 20 червня 2024 року № 201, у складі:

Голова разової

спеціалізованої вченої ради – доктор економічних наук, професор Людмила ГАНУЩАК-ЄФІМЕНКО, проректор з наукової та інноваційної діяльності Київського національного університету технологій та дизайну.

Рецензент

– доктор економічних наук, доцент Зорина ШАЦЬКА, доцент кафедри смарт-економіки Київського національного університету технологій та дизайну.

Офіційні опоненти

– доктор економічних наук, професор Михайло КУЖЕЛЄВ, професор кафедри фінансів Національного університету «Києво-Могилянська академія»;
– доктор економічних наук, професор Аліна ХОДЖАЯН, завідувач кафедри економічної теорії, макро- і мікроекономіки Київського національного університету імені Тараса Шевченка;
– кандидат економічних наук, доцент Ольга КЛЮЧКА, доцент кафедри фінансових ринків та технологій Державного податкового університету.

на засіданні 22 серпня 2024 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 05 – Соціальні та поведінкові науки Олексію Петрівському на підставі публічного захисту дисертації «Економічна інтеграція банків та фінтех-компаній в Україні» за спеціальністю 051 – Економіка.

Дисертацію виконано у Київському національному університеті технологій та дизайну, Міністерство освіти і науки України, м. Київ.

Науковий керівник – Анна ОЛЕШКО, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри смарт-економіки Київського національного університету технологій та дизайну.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису; основні результати дослідження, ступінь їх наукової новизни та значущості полягають у розробленні теоретико-методичних положень та практичних рекомендацій щодо економічної інтеграції банків та фінтех-компаній в Україні. Основні положення, що визначають наукову новизну дисертаційної роботи полягають у наступному:

упередше:

розроблено інтеграційну модель банківської екосистеми, основою якої є економічна інтеграція банків та фінтех-компаній на трьох рівнях: перший – банк, ядро моделі, що надає традиційні банківські послуги, послуги цифрового, відкритого

банкінгу та інші фінтех-послуги; другий – кредитні, платіжні фінтех-компанії та фінтех-аналітики Big Data, що діють у колаборації з банками, на договірних (партнерських) засадах та на умовах аутсорсингу; третій – глобальні і міжнародні банківські та фінтех-інституції. Впровадження моделі дозволить підвищити конкурентоспроможність банків та ефективність їх економічної діяльності й рентабельності за рахунок надання фінтех-послуг та відповідного зростання комісійних доходів, доходів від посередницьких операцій та розширення клієнтської бази із забезпеченням якісного, безпечного та цифровізованого обслуговування;

удосконалено:

понятійно-категоріальний апарат економічної науки, що дозволило сформувати визначення інтеграційної банківської екосистеми як системи, що взаємопов'язує фінансові установи, фінтех-компанії, регуляторні інституції, споживачів банківських і фінансових послуг, об'єднаних навколо банку, та функціонує на основі цифрових технологій та платформ, усталених правил і норм в інтегрованому глобальному просторі;

теоретико-методичні положення щодо використання екосистемного підходу як прогресивного теоретичного напряму та засобу практичної реалізації економічних відносин в умовах становлення цифрової економіки та динамічного впровадження фінансових технологій, що дає можливість створювати, масштабувати, обслуговувати та управляти системами для підтримання їх цілісності, структурованості, функцій та цінностей на основі взаємодії, інтеграції і колаборації банків та фінтех-компаній;

прикладні механізми надання фінансових послуг, формування клієнтоорієнтовної продуктової пропозиції, формату і каналу комунікацій та роботи з клієнтами, що сприяє досягненню високих стандартів якості й реалізації корпоративних цінностей банку з урахуванням воєнного стану в Україні та умов дистанційного цифрового обслуговування споживачів банківських і фінансових послуг;

науково-прикладні підходи до визначення економічної вигоди від інтеграції банків та фінтех-компаній для споживачів фінансових послуг, бізнесу, держави, банків та фінтех-компаній, на основі яких визначено ефективність такої інтеграції: а) для споживачів – професіоналізм персоналу, довіра до банків, якість надання послуг, скорочення трансакційних витрат; б) для банків та фінтех-компаній – масштабування і капіталізація, зростання прибутку, нарощування клієнтської бази, диверсифікація фінансових послуг, скорочення трансакційних витрат; в) для держави – економічний ефект: зростання ВВП, фінансової стійкості, стабільності і безпеки; соціальний ефект: зростання зайнятості в галузі, задоволення потреб споживачів; цифровий ефект: формування безготівкової економіки, зростання диджиталізованих фінансових послуг;

набули подальшого розвитку:

методичні підходи до надання банками якісних, безпечних і доступних фінансових послуг в інтересах споживачів на засадах підвищення їх фінансової грамотності, удосконалення операцій з використанням платіжних карток, які на відміну від існуючих, спрямовані на зростання безготівкової економіки за рахунок розвитку електронної комерції, впровадження цифрової валюти та фінтех-рішень у банківську діяльність;

оцінювання конкурентних переваг, недоліків та чинників впливу на інтеграційні процеси на ринку фінансових послуг, що полягає у застосуванні когнітивного моделювання для визначення чинників та імпульсів до інтеграції банків та фінтех-компаній. Це дозволило, на основі виявлення керуючих чинників (економіко-політичне становище, інфляція, регулювання й нагляд, диджиталізація фінансового сектору) та чинників-індикаторів (капіталізація банків, асортимент фінансових послуг, безготівкові розрахунки, кваліфікованість персоналу, фінтех-рішення, довіра клієнтів, клієнтська база), визначити імпульси впливу керуючих чинників на досягнення цільового стану банківської екосистеми;

обґрунтування перспективних напрямів діяльності банків та фінтех-компаній на інтеграційній основі у сфері споживчого кредитування, платежів та переказів,

обслуговування бізнесу, банківського ритейлу, управління рахунками, що дозволяє диверсифікувати, підвищити кількісні і якісні показники надання диджиталізованих фінансових послуг з використанням цифрових застосунків і платформ, мобільних сервісів, блокчейн, великих даних, інтерфейсів та штучного інтелекту.

Здобувач має 17 наукових публікацій за темою дисертації, 17 наукових праць, у тому числі: одна стаття – у виданні, що входить до наукометричної бази WoS, чотири статті – у фахових виданнях з економіки, вісім публікацій – у матеріалах міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференцій, чотири публікації, які додатково відображають результати дослідження:

1. Oleshko, A., Novikov, D., & Petrivskyi, O. Business Corporate Social Responsibility in the Economic Recovery of Ukraine. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2023. 9(3). P. 162-166. <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2023-9-3-162-166>.
2. Денисенко М. П., Петрівський О. О. Вплив платіжної системи M-Pesa на економіку Кенії. *Агросвіт*. 2020. № 11. С. 58–65. DOI: [10.32702/2306-6792.2020.11.58](https://doi.org/10.32702/2306-6792.2020.11.58)
3. Олешко А. А., Петрівський О. О. Економічна інтеграція банків та фінтех-компаній на ринку фінансових послуг. *Ефективна економіка*. 2023. № 11. DOI: [10.32702/2307-2105.2023.11.26](https://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.11.26)
4. Петрівський О. О. Перспективи розвитку пірингового кредитування в Україні. *Інфраструктура ринку*. 2017. № 7. С. 316-321.
5. Петрівський О. О. Перспективи розвитку споживчого кредитування в Україні. *Вісник КНУТД. Серія «Економічні науки»*. 2015. № 2 (85). С. 56-61.

У дискусії взяли участь та висловили зауваження:

– Ганущак-Єфіменко Людмила Михайлівна, голова спеціалізованої вченої ради, доктор економічних наук, професор, проректор з наукової та інноваційної діяльності Київського національного університету технологій та дизайну. Оцінка позитивна, без зауважень.

– Шацька Зорина Ярославівна, рецензент, доктор економічних наук, доцент, доцент кафедри смарт-економіки Київського національного університету технологій та дизайну. Оцінка позитивна, без зауважень.

– Кужелев Михайло Олександрович, опонент, доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів Національного університету «Києво-Могилянська академія». Оцінка позитивна, без зауважень.

– Ходжаян Аліна Олександрівна, опонент, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економічної теорії, макро- і мікроекономіки Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Оцінка позитивна, без зауважень.

– Ключка Ольга Володимирівна, опонент, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансових ринків та технологій Державного податкового університету. Оцінка позитивна, без зауважень.

Результати відкритого голосування:

«За» – 5 членів ради,

«Проти» – немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Петрівському Олексію Олеговичу ступінь доктора філософії з галузі знань 05 – Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 – Економіка.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова
разової спеціалізованої вченої ради

Людмила ГАНУЩАК-ЄФІМЕНКО